

چراغ سبز به سینمای کودک

فرزاد جمشیددانی
گفت و گو

فیلم سینمایی «بام بالا» به کارگردانی سیدجمال سیدحاتمی و تهیه‌کنندگی بهروز مقید با مشارکت بنیاد سینمایی فارابی روی پرده سینماها رفته است. حمید لولایی، حسین سلیمانی، امیر غفارمنش، موناغموار، نبوشا علیپور، آرنا نرج آبادی، آرمن جداخوانی، آرشام ابری و علی دهبیان بازیگران «بام بالا» هستند و مسعود کرامتی صدابیشگی شخصیت عروسکی «بام بالا» را بر عهده دارد. این اثر در سی و چهارمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان موفق به دریافت دیپلم افتخار بخش کسب و کار و ترغیب مخاطبان کودک و نوجوان برای بهروز مقید، دیپلم افتخار و پروانه زرین جایزه زون فوکلسیان برای سیدجمال سیدحاتمی، دیپلم افتخار و پروانه زرین بهترین فیلمنامه برای امیرمحمد عیدی و دیپلم افتخار و پروانه زرین داوران کودک و نوجوان برای بهروز مقید شد. فیلمی که به آسیب‌های مشاجرات خانوادگی و تأثیرش بر فرزندان در فضایی شاد، مفرح و سرگرم‌کننده می‌بردازد. گفتگویی با سیدجمال سیدحاتمی کارگردان و مسعود کرامتی بازیگر (و کارگردان تئاتر، سینما و تلویزیون و صدابیشگی شخصیت عروسکی «بام بالا») ترتیب دادیم تا از وضعیت امروز سینمای کودکان و نوجوانان مطلع شویم و راجع به روند تولید و اکران «بام بالا» بیشتر بدانیم.

سیدجمال سیدحاتمی:

«بام بالا» را برای سرگرمی کودکان ساخته‌ایم

سیدجمال سیدحاتمی درباره زمان اکران «بام بالا» و فرآیندی که برای اکران اثر طی شد، عنوان کرد: اکران فیلم سینمایی «بام بالا» از ۱۴ مهر ماه سال جاری در سینماهای کشور آغاز شده است. در پروسه اکران به دلیل شیوع کرونا و تعطیلی‌ها و بازگشایی‌ها که در مقاطع مختلف رخ می‌داد، سینماها با تیمی از ظرفیت‌های صندلی‌ها فیلم‌ها را اکران می‌کردند و همچنین، مردم تمایلی به حضور در سینماها نداشتند، به طوری که سینما از سید فرهنگی خانوارها در دو سال شیوع کرونا خارج شده بود و در آن دوره امکان اکران اثر وجود نداشت. صبر کردیم تا فرصت مناسب به وجود بیاید که به نظر می‌رسد مقطع پس از بازگشایی مدارس زمان مناسبی برای اکران «بام بالا» باشد. نباید از این نکته غافل شد که دواتر از سینمای کودک و نوجوان هم که امسال اکران شده‌اند، فروش قابل قبولی داشته‌اند.

کارگردان فیلم سینمایی «لاک قرمز» وضعیت اکران سینمای کودک و نوجوان را اینطور تشریح کرد: حقیقت این است که اکران سینمای کودک و نوجوان مدت‌هاست وضعیت نابسامانی دارد چون جزو اولویت هیچ نهادی نیست. نهادهای دولتی و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی تمایلی به ساخت و نمایش اینگونه آثار نشان نمی‌دهند، به طوری که خانواده‌ها دیگر تجربه تماشای فیلم‌های کودک و نوجوان را در سینماها از یاد برده‌اند. به خاطر دارم که در ایام قدیم، چند سالن سینما به عنوان سینمای کودک و نوجوان شناخته می‌شد و همیشه فیلم‌های این گونه سینمایی در آن‌ها به نمایش درمی‌آمد. مردم هم برای تماشای این فیلم‌ها به آن سالن‌ها می‌رفتند چنانکه نهادهای دولتی و تهیه‌کنندگان بخش خصوصی تولیدات خودشان را به این سمت می‌بردند تا آثار بیشتری در سینمای کودک و نوجوان تولید شود و آن‌ها بتوانند آثارشان را در این سالن‌ها نمایش دهند. حتی سریال «قصه‌های مجید» کیومرث پوراحمد در این سینماها پخش می‌شد و تماشای فیلم‌های کودک و نوجوان برای مردم تبدیل به یک سبک زندگی شده بود.

او افزود: در آن زمان، حمایت‌ها وجود داشت و حتی صداوسیما تبلیغات فیلم‌های کودک و نوجوان را پخش می‌کرد تا مردم ترغیب به تماشای این فیلم‌ها شوند. در حال حاضر، هنرمندانی که در عرصه سینمای کودک و نوجوان فعالیت می‌کنند، نمی‌دانند باید این حمایت‌ها را از چه نهادهای درخوست کنند. دیگر تبلیغات این فیلم‌ها در صداوسیما مثل سابق نیست و آن‌ها سابقه‌ای عمل می‌کنند. ممکن است اثر را دوست داشته باشند و چندبازه تبلیغ برای اثر در نظر بگیرند و ممکن است مورد پسندشان نباشد و هیچ تبلیغی برای اثر در نظر نگیرند یا در بهترین حالت، اجازه تبلیغ‌های محدودی را بدهند. بنابراین سینمای کودک و نوجوان نیاز به حمایت همه‌جانبه دارد تا

آن عادت از دست رفته سینما رفتن برای تماشای فیلم‌های کودک و نوجوان به خانواده‌ها برگردد و آن‌ها با فرزندان‌شان برای تماشای این آثار به سینماها بروند.

کارگردان سریال «محکومین ۲» در توصیف تأثیر موفقیت آثار سینمایی در جشنواره‌های سینمایی بر فروش این فیلم‌ها در گیشه سینماها در هنگام اکران عمومی گفت: فیلم‌های کودک و نوجوان با اهداف مختلفی ساخته می‌شوند، برخی آثار برای سرگرمی مخاطبان کودک و نوجوان تولید می‌شوند و بعضی دیگر چشم‌به‌حضور در جشنواره‌ها دارند، به طوری که ممکن است در جشنواره‌های گوناگون موفقیت‌های فراوانی به دست بیاورند. موفقیتی که تضمین‌کننده فروش این فیلم‌ها در گیشه سینماها نیست. همه چیز بستگی به هدف‌گذاری گروه سازنده آثار دارد. آثار سینمای کودک و نوجوانی که در گیشه به موفقیت دست پیدا می‌کنند، فقط روی بحث سرگرمی‌سازی برای مخاطبان‌شان سرمایه‌گذاری می‌کنند و ممکن است در جشنواره‌ها توفیق‌های چندان عجیب و غریبی نداشته باشند مگر اینکه پای استثنای در میان باشد. ویژگی اثری مثل «بام بالا» این است که در سی و چهارمین جشنواره بین‌المللی کودکان و

نوجوان توانست پروانه زرین داوران کودک و نوجوان را از این رویداد دریافت کند که حاکی از جذابیت اثر برای مخاطبان کودک و نوجوان است چون اثر این جایزه را از دست داوران کودک و نوجوان دوره سی و چهارم دریافت کرده است. «بام بالا» برای سرگرمی کودکان و نوجوانان ساخته شده است و زمانی که خانواده‌ها کنار فرزندان‌شان بنشینند و فیلم را ببینند، به طور حتم لذت خواهند برد.

این نویسنده راجع به غیرمنتظر بودن ساخت فیلمی در ژانر کودک و نوجوان برای مخاطبان و اهالی سینما پس از تجربه ساخت آثاری مثل «لاک قرمز»، «محکومین ۲» و «سرگذشت» خاطرنشان کرد: شاید عجیب باشد که بعد از ساخت «لاک قرمز»، «محکومین ۲» و «سرگذشت» اثری در حوزه سینمای کودک و نوجوان بسازم در صورتی که من با ساخت چنین آثاری بیگانه نیستیم و در دوره دستیار کارگردانی و برنده ریزی و همچنین، دستیار صحنه بودن با آثاری در این عرصه همچون «کلاه قرمزی و پسر خله» به کارگردانی ایرج طهماسب، «لاوا لولا من جوجوام» ساخته مرزیه برومند و چندین سریال تلویزیونی دیگر همکاری داشته‌ام. همیشه درصده این بودم که در صورت وجود فیلمنامه‌ای که متناسب با دغدغه‌های من باشد،